

pseudowettelijke regeling af.⁸³³ Deze regelingen ontheffen het bestuur bijvoorbeeld niet van de plicht om, indien daartoe in bijzondere gevallen aanleiding bestaat, een beslissing in andere zin te nemen.⁸³⁴ De rechter komt er in bepaalde gevallen zelfs toe om, bij een afweging van beginselen, meer waarde te hechten aan een algemeen beginsel van behoorlijk bestuur dan aan het legaliteitsbeginsel. De rechtspraak geeft aan dat het de taak van de belastingrechter is om zich het doel van de wettelijke regeling eigen te maken en van daaruit op formeel-logische wijze te constateren of sprake is van gelijke gevallen.⁸³⁵ ⁸³⁶ De rechter moet dus onderzoeken of de lijn van gelijke behandeling consequent is toegepast. Ook de toepassing van het vertrouwensbeginsel brengt met zich dat de belastingbetaler aan eerder ingenomen standpunten van de inspecteur, zelfs al laat de wet daartoe niet de ruimte, vertrouwen kan ontfanen.⁸³⁷

3.8.8.3 De rechterlijk bijdrage aan de fiscale achterstand van belastingbetalers

Uit de beginselen van Van Galen en Van Maarseveen blijkt tevens dat van de belastingrechter wordt verwacht dat hij compensatie biedt voor de ongelijkheid van procespartijen (beginsel nr. 2). Van hem wordt bijvoorbeeld verwacht dat hij maatregelen neemt, zodat de feitelijke ongelijkwaardige positie van de belastingbetaler niet tevens resulteert in een kansongelijkheid voor wat betreft de uitkomst van een proces.⁸³⁸

Volgens Van Maarseveen en Van Galen is er bij fiscale procedures op drie manieren sprake van een feitelijke ongelijkwaardige positie van de belastingbetaler ten opzichte van de belastingdienst. Zij stellen dat de belastingbetaler een achterstand heeft ten aanzien van de feiten, ten aanzien van het recht en ten aanzien van het proces.⁸³⁹ Zij wijzen erop dat de belastingbetaler bij procedures wordt geplaatst tegenover een orgaan

grenzen, maar door de wijze waarop hij zijn bevoegdheden heeft gehanteerd, anderszins in strijd is gekomen met het recht doordat daarbij niet is gehandeld in overeenstemming met de beginselen van behoorlijk bestuur welke daarbij moeten worden in acht genomen." (blz.205)

⁸³³ L.A. de Blicq e.a.[27]: "regelen die beschouwd moeten worden als een bekendmaking van het beleid. Deze spelen een steeds gewichtiger rol bij het bepalen van de verhouding tussen overheid en burger. Die rol maakt het wenselijk, gezien de daarmee samenhangende behoefte aan een eenvormige interpretatie van en zekerheid omtrent de inhoud en strekking van die regels etc." (blz.206/m208)

⁸³⁴ F.H. van der Burg e.a.[39, blz. 104/m107, 117]

⁸³⁵ R.H. Happé[43, blz. 16]

HR 14 maart 1979; BNB 1979/140, 6 juni 1979, BNB 211, 17 juni 1992, BNB 1992/294, 295.

⁸³⁶ R.H. Happé[54, 146/m158].

⁸³⁷ G.J. van Leyenhof[55, blz. 775]

HR 22 juni 1977, BNB 1977/284.

⁸³⁸ A.G. van Galen, H.Th.J.F. van Maarseveen[23]: "hoe is nu de wetgever de burger in diens soms benarde positie te hulp gekomen? In de eerste plaats zijn de procedureregels zo eenvoudig mogelijk gehouden. Bovendien wordt de inzender van het beroepsschrift, die daarbij een verzuim pleegt door de voorzitter van het college uitgenodigd dit te herstellen. Het is echter vooral de rechter, die de helpende hand zal moeten bieden. Het zou tot zijn taak behoren te bevorderen dat alles wat voortgebracht werd van de zijde van partijen kon dienen om het geschil tot een juiste oplossing te brengen, zonder dat een materieel juiste toepassing van het publieke recht zou dreigen te worden geschaad als gevolg van formele fouten". (blz.52)

⁸³⁹ A.G. van Galen, H.Th.J.F. van Maarseveen[23, blz. 31, 32].